

การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
การจัดการด้านสุขาภิบาลอาหาร **EHA 1001-1003**

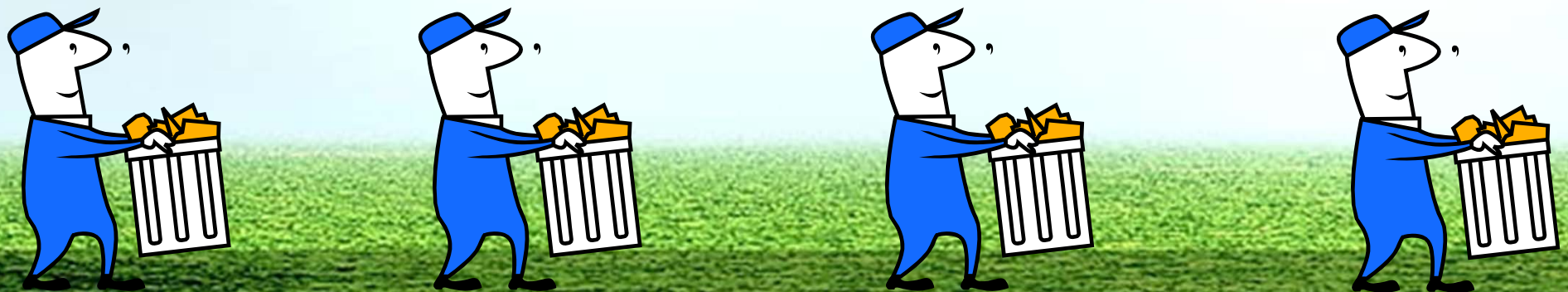

นายชัยเลิศ กิ่งแก้วเจริญชัย
วันที่ 15 ธันวาคม 2558

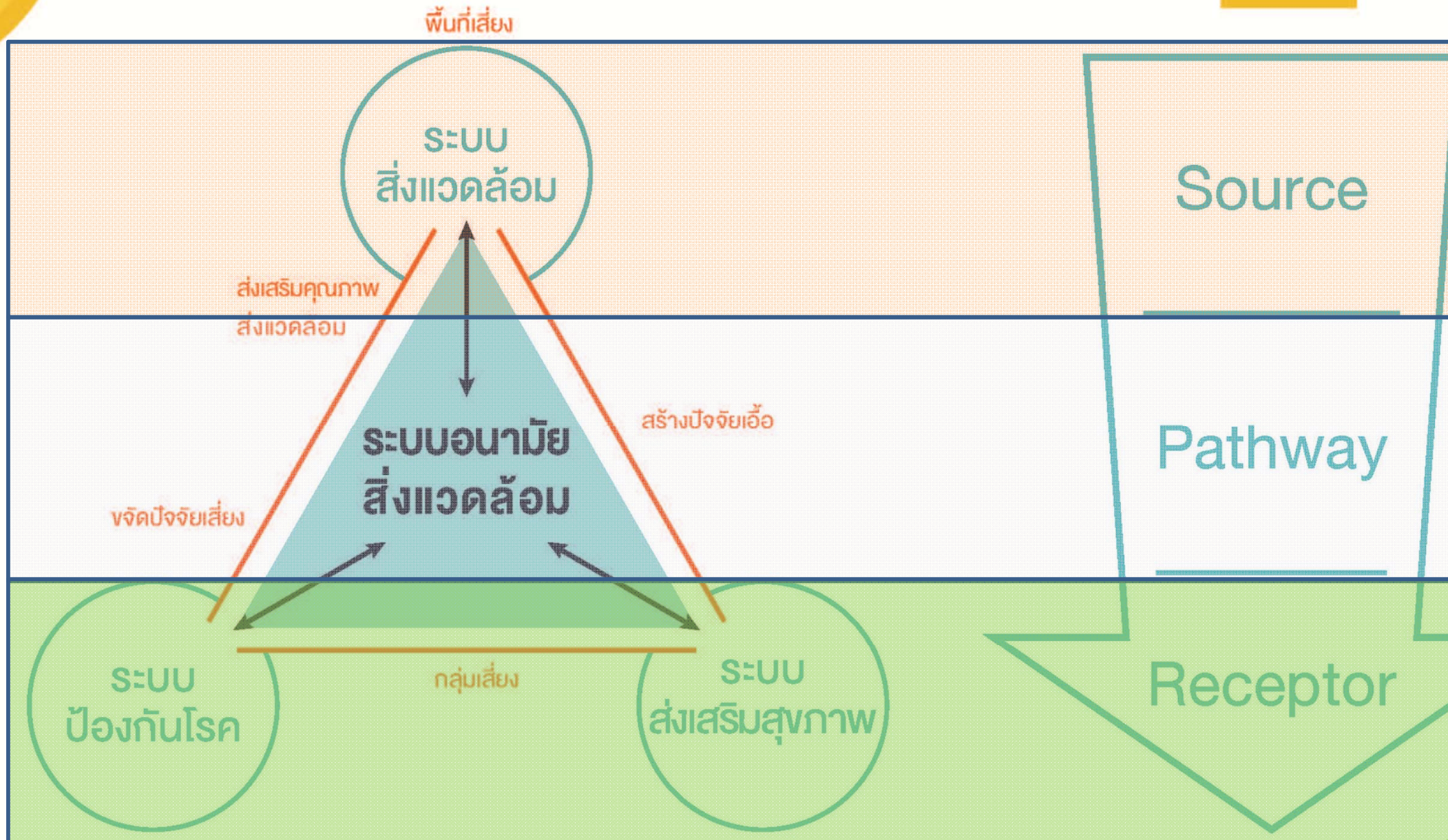
Environmental Health Accreditation คืออะไร

คือ การรับรองคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป็นกลไกกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาระบบบริการอนามัย
สิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็น
ระบบทั้งองค์กร ทำให้องค์กรเกิดการเรียนรู้ มีการ
ประเมินและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

นิยาม Env.H / ประเมิน / แก้ไข / ควบคุมและป้องกัน

Food and Water Sanitation

Source

- พ.ร.บ.อาหาร
- พ.ร.บ.สาธารณสุข
- พ.ร.บ.โรงงาน

- อย.(ตลาด, โรงงาน)
- สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ(กิจการ)
- สำนักโภชนาการ (คุณค่าโภชนาการ)

Pathway

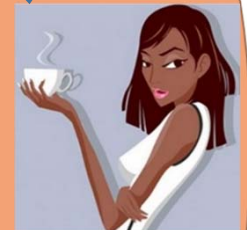

- พ.ร.บ.สาธารณสุข

Receptor

- พ.ร.บ.สุขภาพ
- พ.ร.บ.สาธารณสุข
- พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค

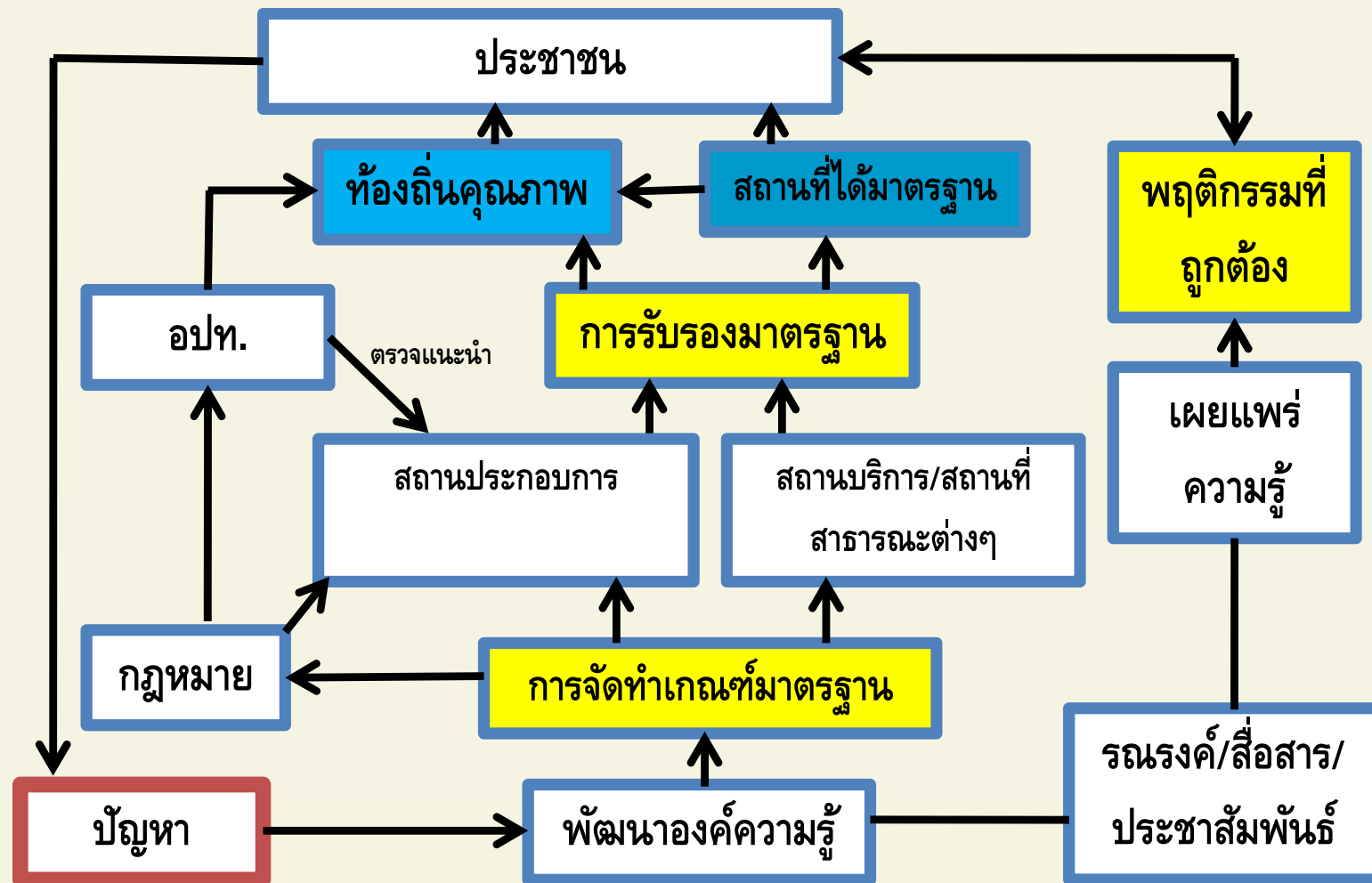
- กรมควบคุมโรค
- สำนักโภชนาการ

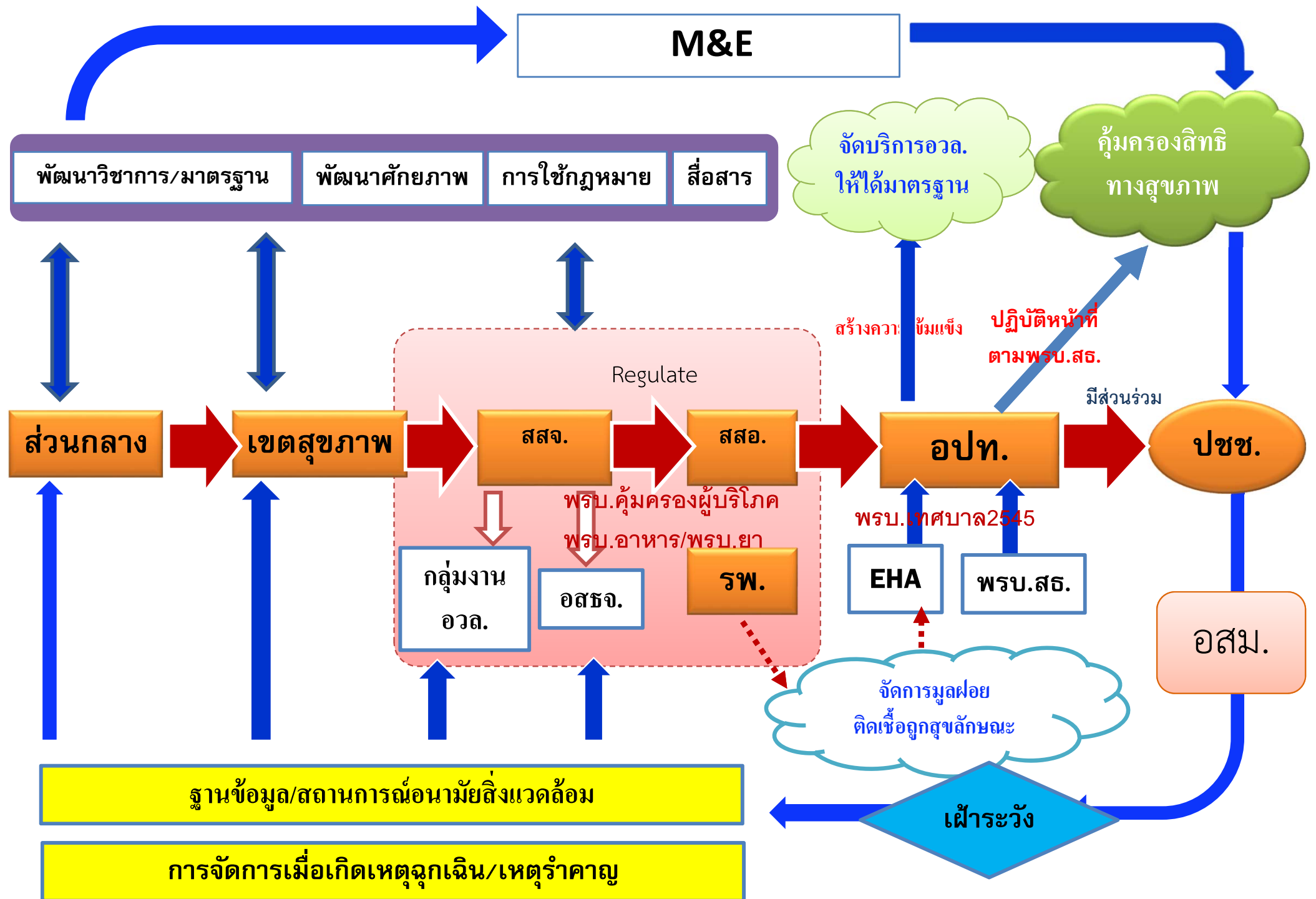
ไม่คำนึงถึงหลักโภชนาการและ
รับประทานอาหารไม่สะอาด
ส่งผลเสียต่อสุขภาพ เกิดโรค
Non-communicable diseases
เช่น โรคเบาหวาน และเกิดโรคที่
เกิดจากอาหารและน้ำเป็นสื่อ

อปท.

กรอบแนวคิดการลดความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจากการจัดบริการ

กรอบแนวคิดการขับเคลื่อนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม

5 ก้าว สู่.....การจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

เร่งพัฒนาข้อมูล

- **EHA** สร้างมาตรฐาน /อศธจ.ผลักดันและนำข้อมูลสถานการณ์ไปใช้ขับเคลื่อน

เกื้อกูลสร้างกลไก

- อศธจ.ผู้ว่าเป็นประธานฯ นพ.สสจ.เลขาฯ กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อม

ใส่ใจระบบคุณภาพ

- **EHA** ประเมินตนเองสร้างโอกาสในการพัฒนา

เปลี่ยนภาพกระบวนทัศน์

- มองปัญหาเชิงบวก มองจากพื้นที่

เคร่งครัดเอกภาพ

- เป้าหมายเดียวกัน

ระบบอนามัยสิ่งแวดล้อม

ประชาชนได้รับการป้องกัน ดูแลสุขภาพจากปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม

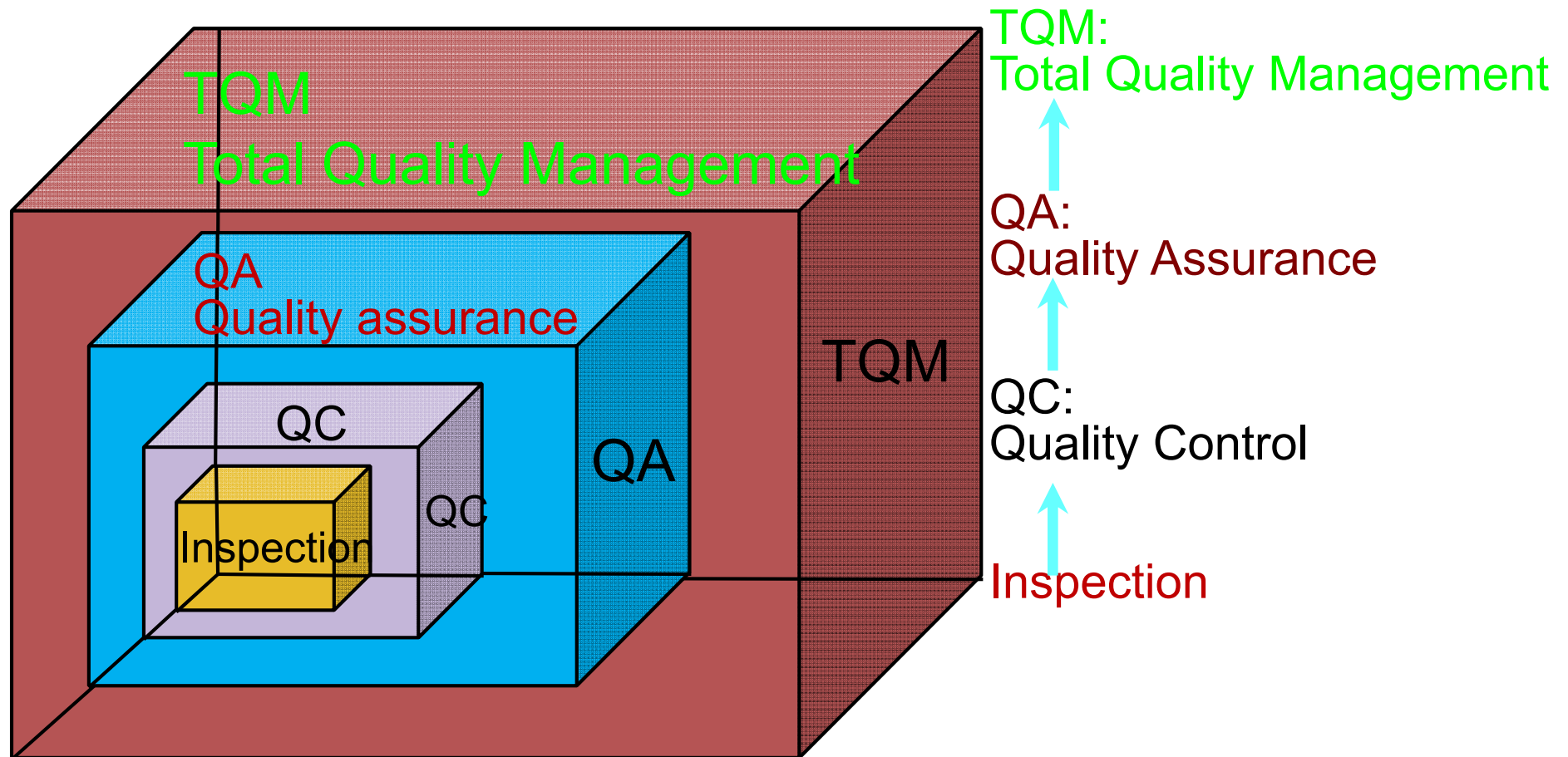
เป้าหมาย : จังหวัด ท้องถิ่น ชุมชน มีระบบการจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ในปี 2569
ปี 2559 : จังหวัดมีการดำเนินงานเพื่อจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 50

ระบบข้อมูล	ระบบป้องกันและลดปัจจัยเสี่ยง	ระบบบริการ	ระบบบริหารจัดการ
1.พัฒนาฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับด้านสุขภาพ KPI : สสจ. มีฐานข้อมูลและ สถานการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 100 (ข้อมูลมลพิษอดีตเชื้อ มลพิษทั่วไป สิ่งปฏิกูล สุขากิจมูลอาหารและน้ำ มาตรการทางกฎหมายสาธารณสุข และข้อมูลพื้นที่เสี่ยงต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม) 2.มีการเฝ้าระวังและประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ -เฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยงจากมลพิษสิ่งแวดล้อม 36 จังหวัด ได้แก่ 1) พื้นที่เสี่ยงจากมลพิษสาธคมีสารอันตราย (เหมืองทอง เหมืองเก่า เหมืองโปแตส ชยะอีเล็กทรอนิกส์) 2) พื้นที่เสี่ยงจากมลพิษทางอากาศ (ฝุ่นหน้าพระลาน หมอกควันภาคเหนือและภาคใต้ โรงไฟฟ้า ขั้วมวล) และ 3) พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ/นิคมอุตสาหกรรม/โรงไฟฟ้าถ่านหิน -เฝ้าระวังในพื้นที่ทั่วไป	1.รพ.มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมาย KPI : ร้อยละ 100 ของ รพ. สังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อได้ตามกฎหมาย 2.ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมการประกอบกิจการให้ได้มาตรฐาน	1. การจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เสี่ยงโดยพัฒนางาน Env.Occ.Unit ใน รพศ. / รพท. Env.Occ.Center ใน รพช. Env.Occ.Clinic ใน รพสต. KPI : ร้อยละ 50 ของ รพศ./รพท. ผ่านเกณฑ์การประเมิน	1.ใช้มาตรการด้านกฎหมายสาธารณสุขในระดับจังหวัด KPI : อสจ. มีมติในการขับเคลื่อนงานอนามัยสิ่งแวดล้อมที่สำคัญอย่างน้อย 2 เรื่อง 2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ อปท. มีการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมได้มาตรฐาน KPI : ร้อยละ 50 ของเทศบาลทุกระดับผ่านการประเมิน EHA ระดับพื้นฐาน อย่างน้อย 1 ประเด็น 3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนตระหนักรู้และมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการจัดการปัญหาระดับพื้นที่ เพื่อป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพ 4.การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา 5.การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

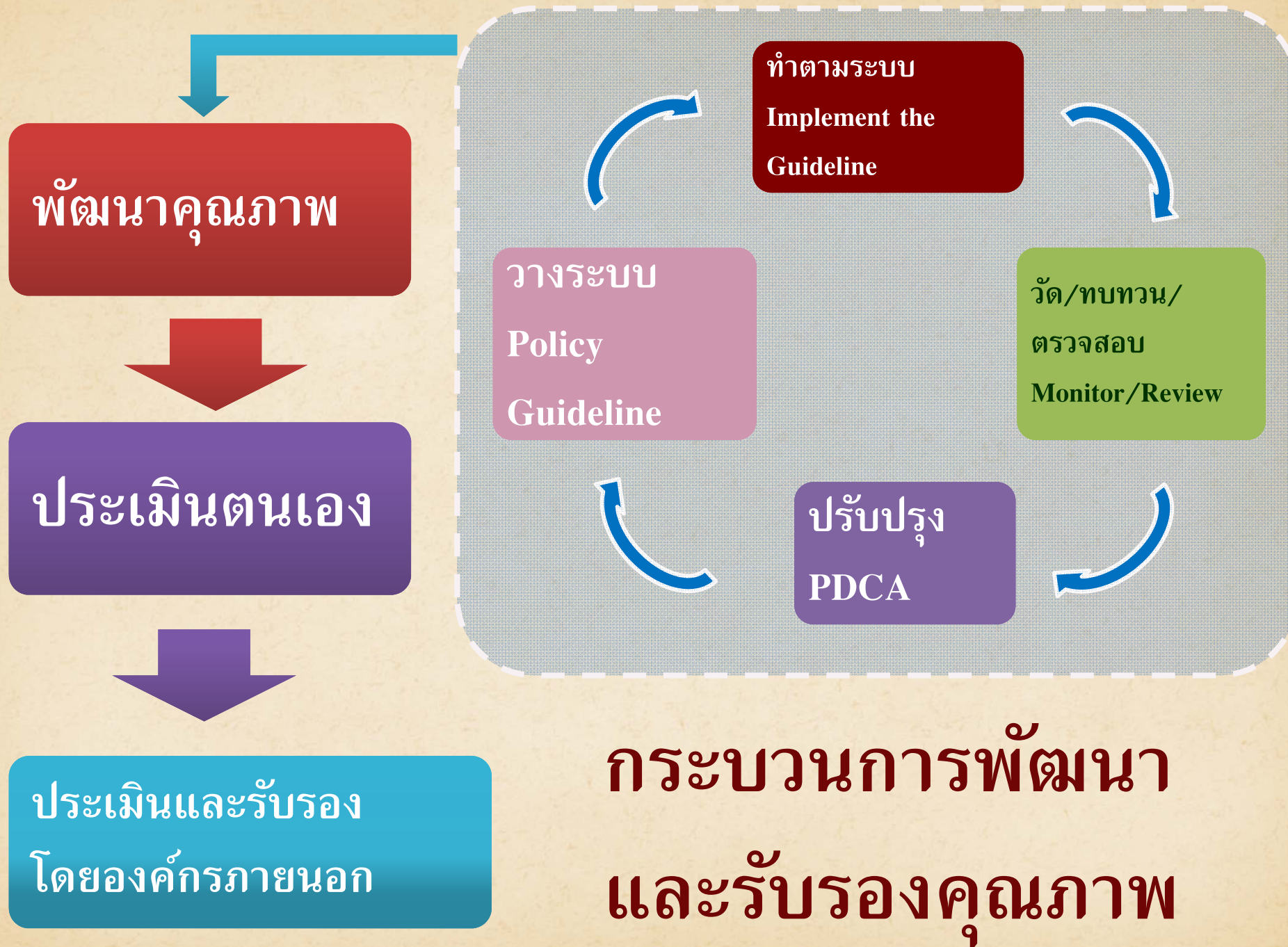
Quick win

3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
จังหวัดมีแผนปฏิบัติการเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	จังหวัดมีข้อมูลสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่สำคัญและมีการผลักดันสู่กระบวนการโดยกลไก อสจ.	จังหวัดมีการดำเนินงานเพื่อจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ครบคลุม 5 ประเด็น ได้แก่ (1)ฐานข้อมูล สถานการณ์ และการเฝ้าระวังด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (2)การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ (3)การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (EHA) (4)การขับเคลื่อนงานโดยมีกลไกคณะอนุกรรมการสาธารณสุขจังหวัด (อสจ.) (5)การจัดการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อม	จังหวัดมีการดำเนินงานเพื่อจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 50

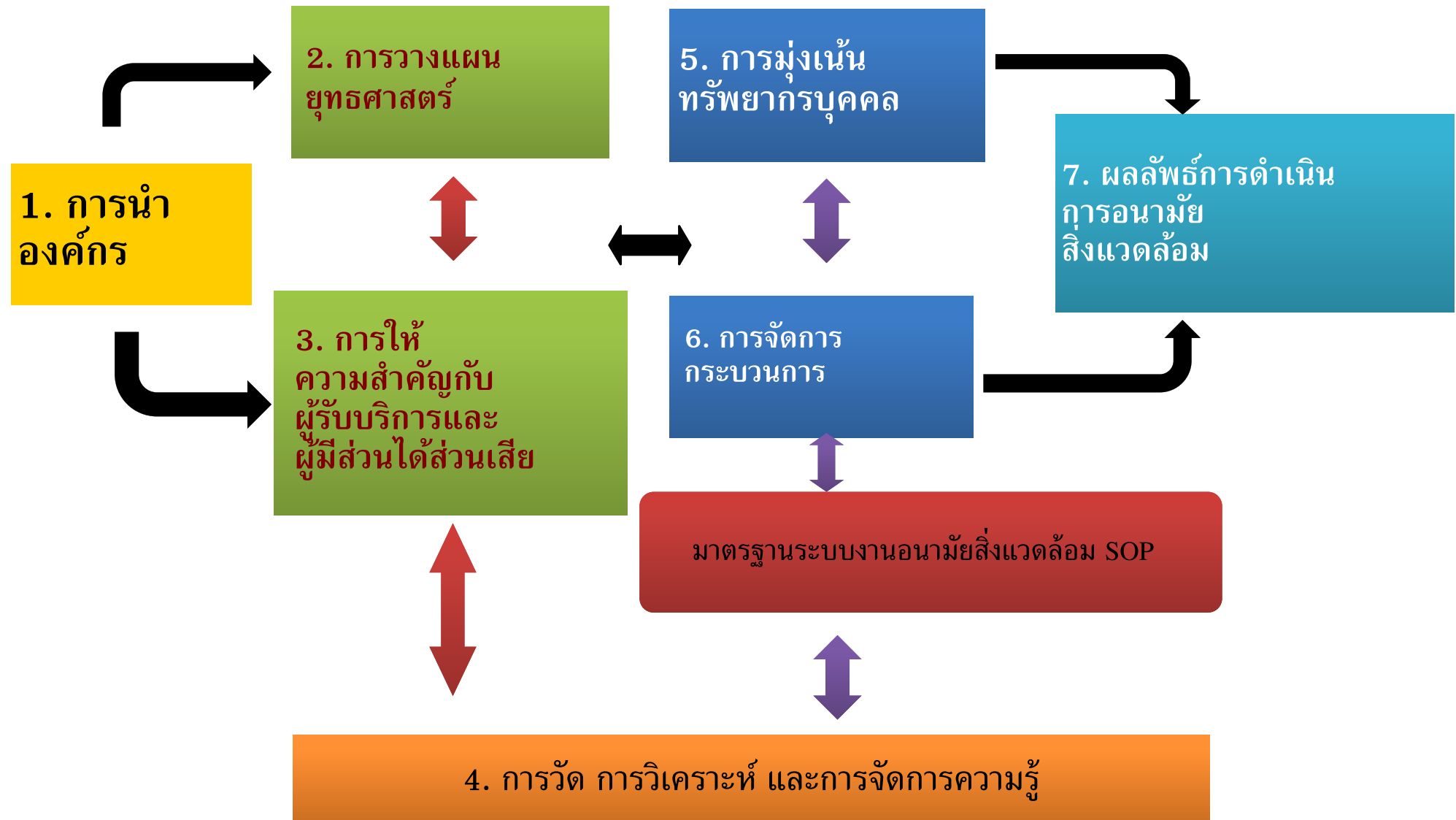
What is “quality” ?

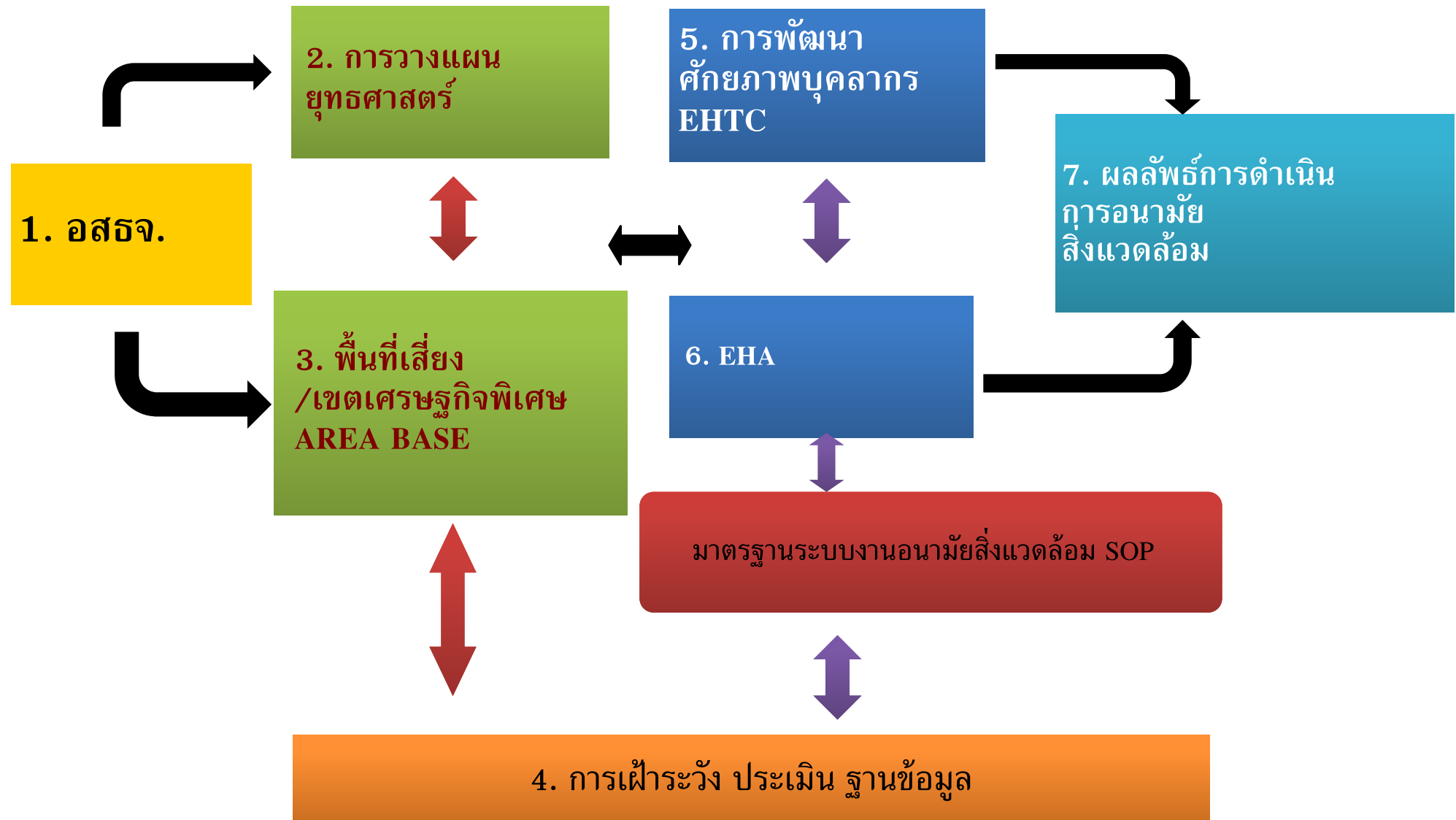
What is you measure is what you manage.

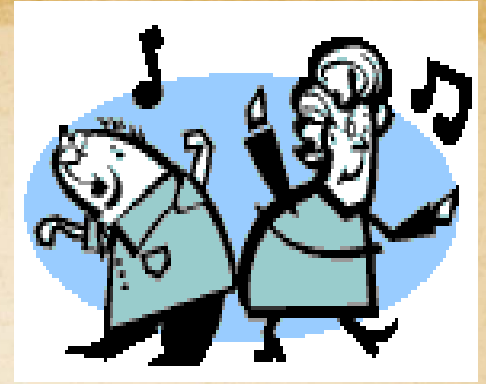
การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เมืองน่าอยู่.....DHS...EHA.

การพัฒนาเมืองน่าอยู่

มีกฎระเบียบการบังคับใช้กม./อสรจ

การมีแผนงานและนโยบายเมืองน่าอยู่

- การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่
- การมีส่วนร่วมของประชาชน
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- การพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร

การพัฒนาคุณภาพบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม

- การนำและการกำกับองค์กรที่ดี
- การมีแผนยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย
- การเรียนรู้ความต้องการของผู้รับบริการและการสร้างความสัมพันธ์
- มีการจัดการความรู้ และมีระบบสารสนเทศด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
- การมีทรัพยากรบุคคล ที่มีประสิทธิภาพ
- มีกระบวนการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน
- มีผลลัพธ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

Environmental Health Information Control System

Environmental Health Education

- หลักสูตร / SOP
- Inspector
- Tool
- Standard (มาตรฐาน)

- ยุทธศาสตร์ การคุ้มครองสิทธิด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม
- พรบ.ข้อมูลข่าวสาร
- พรบ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 (หมวด 7,8,9)
- กฎกระทรวงฯ
- มาตรฐานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

Executive
ผู้บริหาร

Expert
System
จนท.

Data
Warehouse
คลังข้อมูล

Inspector
Tool
จนท.ท้องถิ่น

Application
ผู้บริโภคร

พัฒนาระบบ

- Executive
- Expert
- Risk Evaluation

Server

Cloud

พัฒนาระบบ

- Inspector
- Tool

National Environmental Health Information System (NEHIS)

EHA1001-
1003อาหาร

EHA2001-
2003น้ำ

EHA3001-3002 สิ่ง
ปฏิกูล

EHA4001-
4002, มูลฝอย

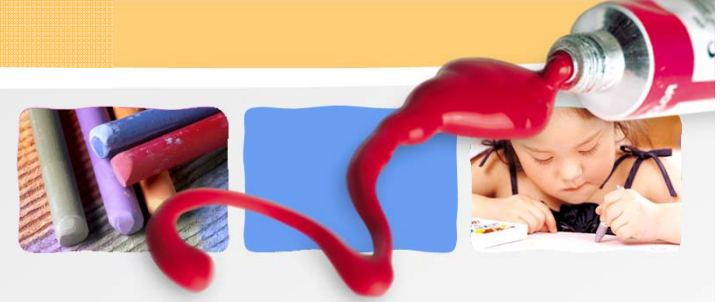
EHA5000
-9000

สุขภาพ

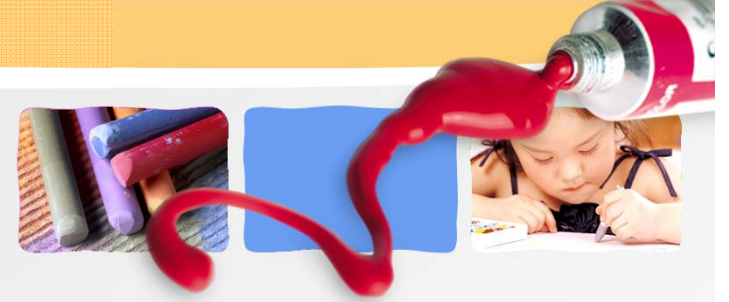
Environmental Health Risk

- Alert
- Warning
- Guideline

แนวคิดและหลักการสุขาภิบาลอาหาร

การสุขาภิบาลอาหาร (Food Sanitation) หมายถึง การบริหารจัดการและควบคุมสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมอาหารเพื่อให้อาหาร สะอาด ปลอดภัย ปราศจากเชื้อโรค หนอนพยาธิ และ สารเคมีต่างๆ ที่เป็นอันตราย หรืออาจจะเป็นอันตรายต่อ การเจริญของร่างกาย สุขภาพอนามัย และการดำรงชีวิต ของผู้บริโภค

ปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้อาหารไม่สะอาดปลอดภัยต่อการบริโภค

สถานที่

อาหาร

สัตว์&แมลง

นำโรค

ภาชนะอุปกรณ์

ผู้สัมผัสอาหาร

การจัดการสุขาภิบาลอาหาร EHA1001-1003

กระบวนการรับรองคุณภาพสถานประกอบการด้านอาหารซึ่งมี 3 ประเด็นย่อยคือ

EHA : 1001 สถานที่จำหน่ายและสะสมอาหาร

(ร้านอาหาร/โรงอาหาร/สถานที่สะสมอาหาร)

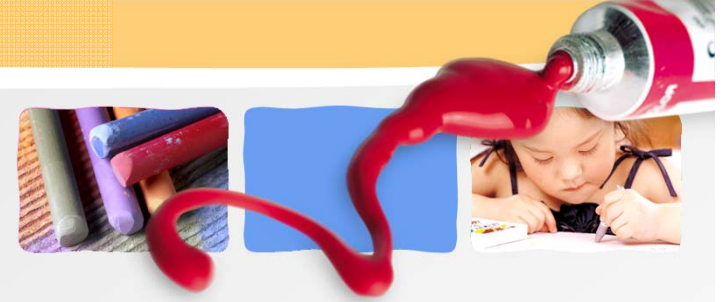
EHA : 1002 ตลาด

(ตลาดประเภทที่ 1ซึ่งหมายถึง ตลาดสด/ตลาดประเภทที่ 2/ตลาดนัด)

EHA : 1003 การจำหน่ายสินค้าในที่ทางสาธารณะ

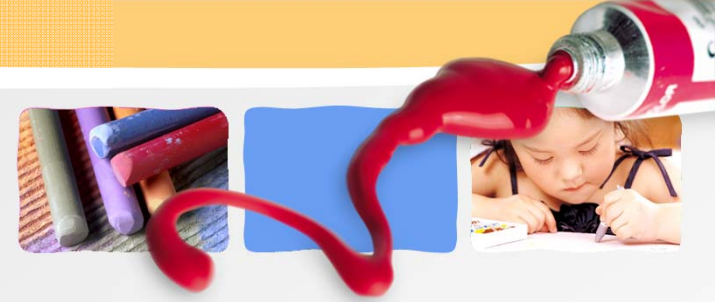
(แผงลอยจำหน่ายอาหาร)

นิยาม/ความหมาย

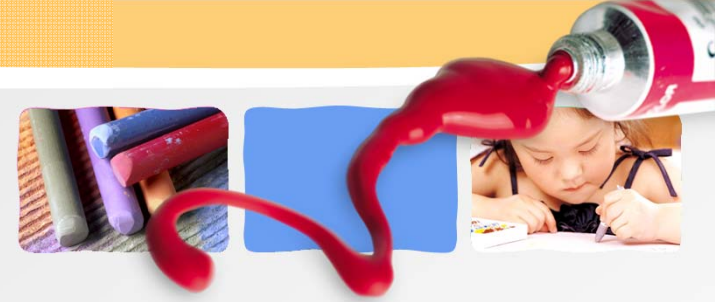
1 ตลาด หมายถึง สถานที่ซึ่งปกติจัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็น ที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทสัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหารอันมีสภาพเป็นของสด ประกอบหรือปรุงแล้ว หรือของเสียง่าย ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการจำหน่ายสินค้าประเภทอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม และหมายความรวมถึง บริเวณซึ่งจัดไว้สำหรับให้ผู้ค้าใช้เป็น ที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทดังกล่าวเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราวหรือตามวันที่กำหนด

นิยาม/ความหมาย

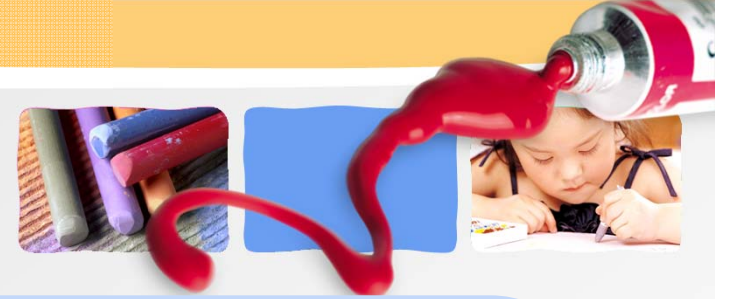
2 สถานที่จำหน่ายอาหาร หมายถึง อาคาร สถานที่ หรือ บริเวณใดๆ ที่มีใช้ที่หรือทางสาธารณะที่จัดไว้เพื่อประกอบอาหารหรือปรุงอาหารจนสำเร็จและจำหน่ายให้ผู้ซื้อสามารถบริโภคได้ทันที ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยจัดให้มีบริเวณไว้สำหรับการบริโภค ณ ที่นั้น หรือนำไปบริโภคที่อื่นก็ตาม

นิยาม/ความหมาย

3 สถานที่สะสมอาหาร หมายถึง อาคาร สถานที่หรือบริเวณใดๆ ที่มีใช้ที่หรือทางสาธารณะที่จัดไว้สำหรับเก็บอาหารอันมีสภาพเป็นของสด หรือของแห้งหรืออาหารในรูปลักษณะอื่นใด ซึ่งผู้ซื้อต้องนำไปทำ ประกอบ หรือปรุงเพื่อบริโภคในภายหลัง

นิยาม/ความหมาย

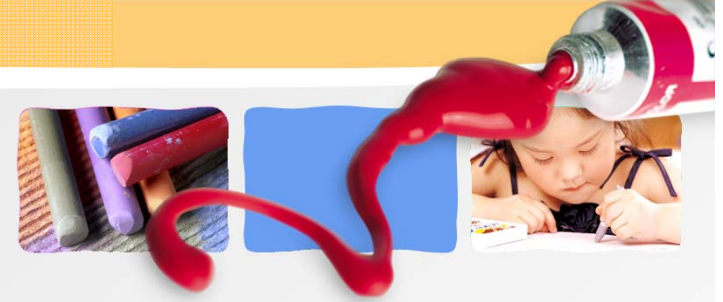
4

โรงอาหาร หมายถึง สถานที่จัดบริการ และจำหน่ายอาหารในหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ โรงเรียน สถาบันการศึกษา สำนักงาน โรงงาน บริษัท ฯลฯ รวมถึงโรงอาหารในโรงพยาบาลที่จัดบริการให้กับบุคคลทั่วไป

5

สถานที่ประกอบอาหารผู้ป่วยในโรงพยาบาล หมายถึง สถานที่ปรุง ประกอบอาหารให้กับผู้ป่วยของโรงพยาบาล

นิยาม/ความหมาย

6

แผงลอยจำหน่ายอาหาร หมายถึง แคร่ แท่น โต๊ะ แผง รถเข็น หรือพาหนะอื่นใดที่ขายอาหาร เครื่องดื่ม น้ำแข็ง โดยตั้งประจำที่

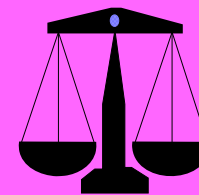
แผงลอยจำหน่ายอาหาร

อยู่ในพรบ.สาธารณสุข2535 หมวด8หรือ 9 ???

โรงอาหารในโรงเรียนต้องขออนุญาตหรือไม่

T'

สารบัญญัติตาม พรบ.การ สธ. 2535

หมวด 3 การกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย

หมวด 4 สุขลักษณะของอาคาร

หมวด 5 เหนือราคา

หมวด 6 การควบคุมการเลี้ยง / ปลอ่ยสัตว์

หมวด 7 กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

หมวด 8 ตลาด สถานที่จำหน่าย / สะสมอาหาร

หมวด 9 การจำหน่ายสินค้าในที่ / ทางสาธารณะ

สามขั้นสู่ EHA

- การประเมินภายใน โดย องค์กร เน้นการ
พัฒนาปรับกระบวนการภายใน

- การประเมินระดับต้น(จากภายนอก สสจ. สสอ.)
เน้นการพัฒนา ให้คำแนะนำ ปรับฐานและพัฒนา
กระบวนการให้เป็นมาตรฐาน

- การประเมินรับรอง(โดย ส่วนกลาง /ศูนย์อนามัย)
เน้นการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐาน สู่การยกย่องเชิดชู

Environmental Health Accreditation

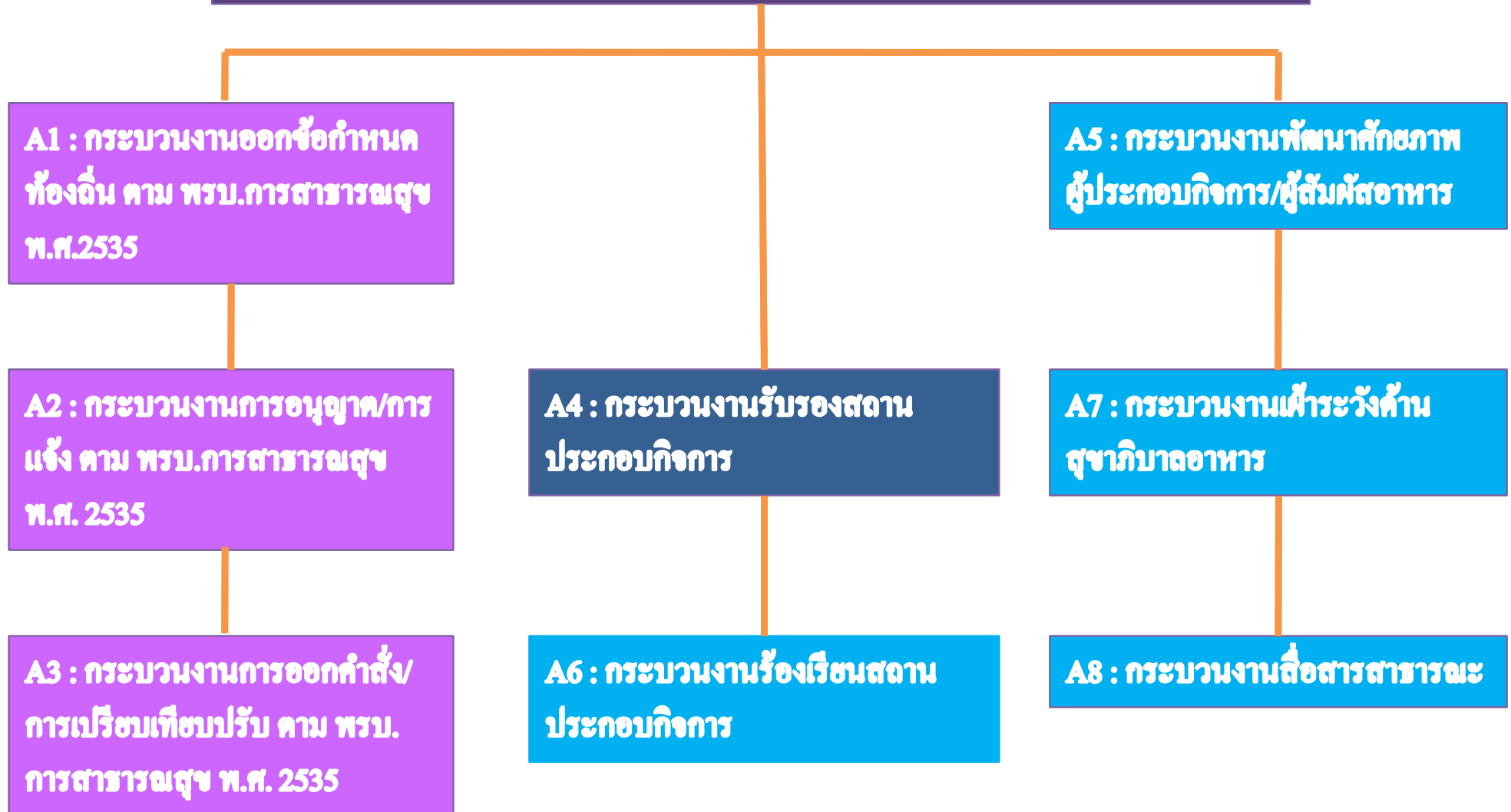
บทบาทและกิจกรรม EHA

วัตถุประสงค์เพื่อดูแลคุ้มครองสุขภาพประชาชนด้วยการบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีมาตรฐาน ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) ในด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ตามพ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ.2545 พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ.2535 และฉบับแก้ไข พ.ศ.2550

ส่วนกลาง	ศูนย์อนามัย	สสจ./สสอ.	อปท.	สิ่งสนับสนุน
1. พัฒนาหลักสูตร : ผู้ประเมิน ผู้ให้คำปรึกษาและผู้ปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2. มอบให้จนท.ส่วนกลางและ ศูนย์อนามัยเป็นผู้ประเมิน 3. จัดทำเอกสารคู่มือ EHA 4. สุ่มประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 5. จัดทำระบบฐานข้อมูลของ EHA 6. จัดการประชุม EHA Forum 7. สนับสนุนการจัดทำสรุปบทเรียน EHA	1. มอบหลักสูตรผู้ให้คำปรึกษาให้สสจ.และสสอ. 2. ร่วมกับสสจ.ประเมินรับรองอปท. 3. คัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเกียรติบัตร 4. ให้คำปรึกษาและสนับสนุนสสจ.และสสอ. 5. จัดทำสรุปบทเรียน EHA	1. ให้คำปรึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2. ให้ความรู้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3 ประเมินรับรองอปท.ระดับพื้นฐาน 4.ร่วมทีมประเมินกับผู้ประเมินของศูนย์อนามัย	1.self assessment ประเมินตนเอง ตามประเด็น (ตามที่สมัคร) 2.ผู้ตรวจสอบ (Inspectors) - ตรวจสอบ/ตรวจแนะนำ - ควบคุมดูแล บริการอนามัยสิ่งแวดล้อม - อนุญาต/รับรองการแจ้ง (ตามพ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.2535)	- คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ - คู่มือ SOP ทั้ง 9 ระบบ - แผ่นพับแนะนำ EHA - หลักสูตรอบรมสสจ. สสอ.ให้เป็นผู้ให้คำปรึกษา -แบบประเมินตนเองของอปท.

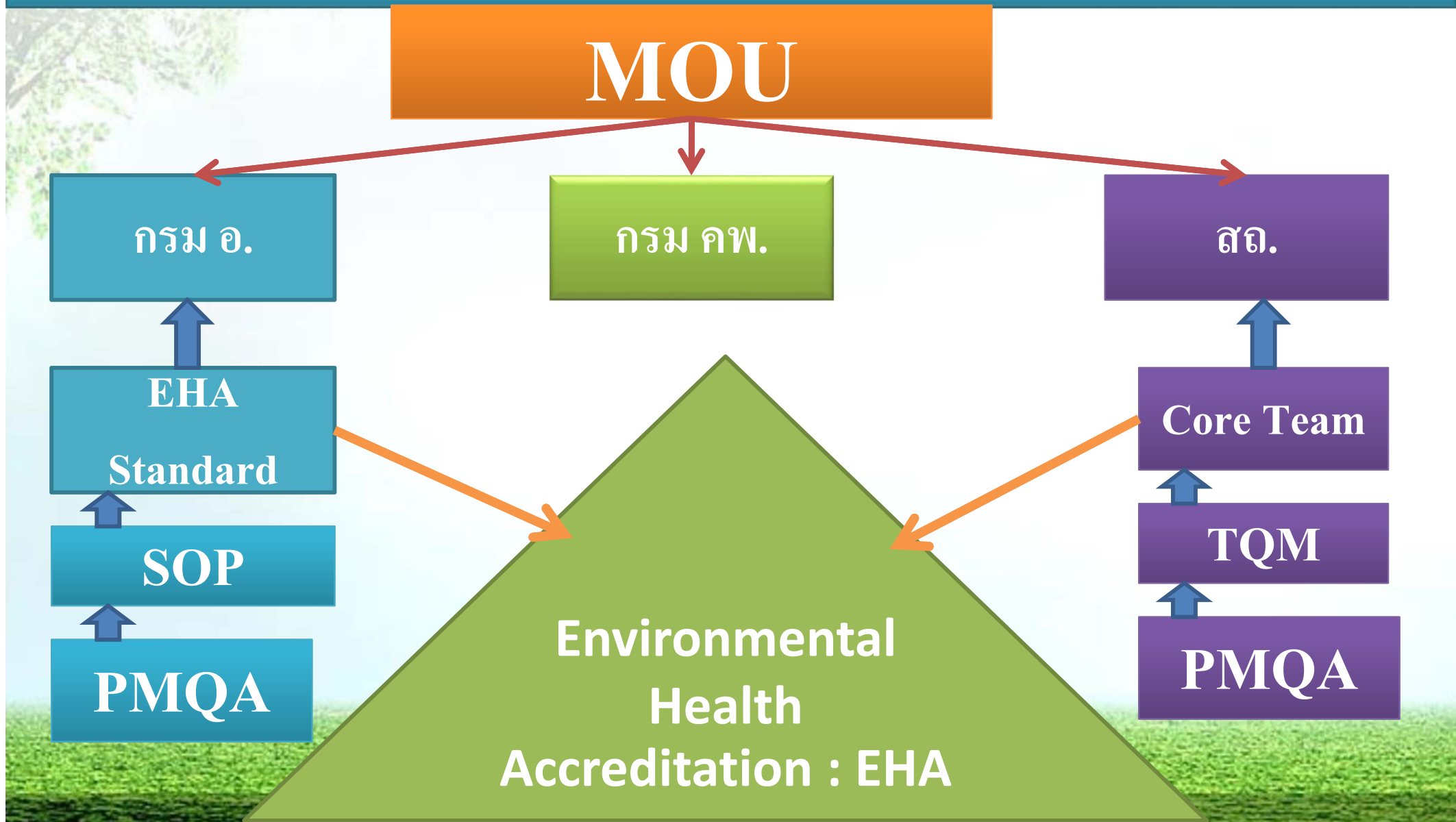
การจัดการสุขาภิบาลอาหาร และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง

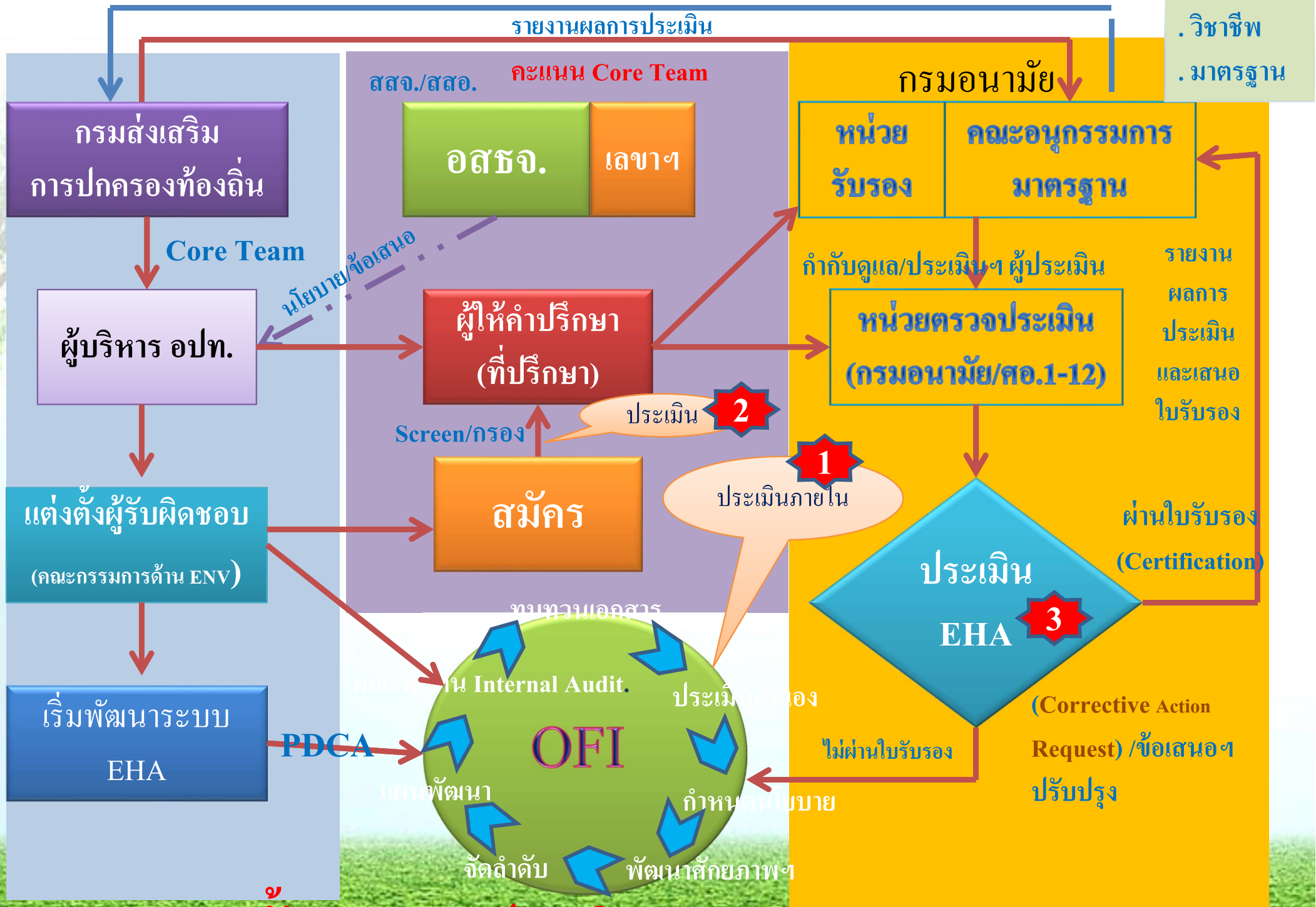
การจัดการสุขาภิบาลอาหารและกระบวนการที่เกี่ยวข้อง

What ???? EHA

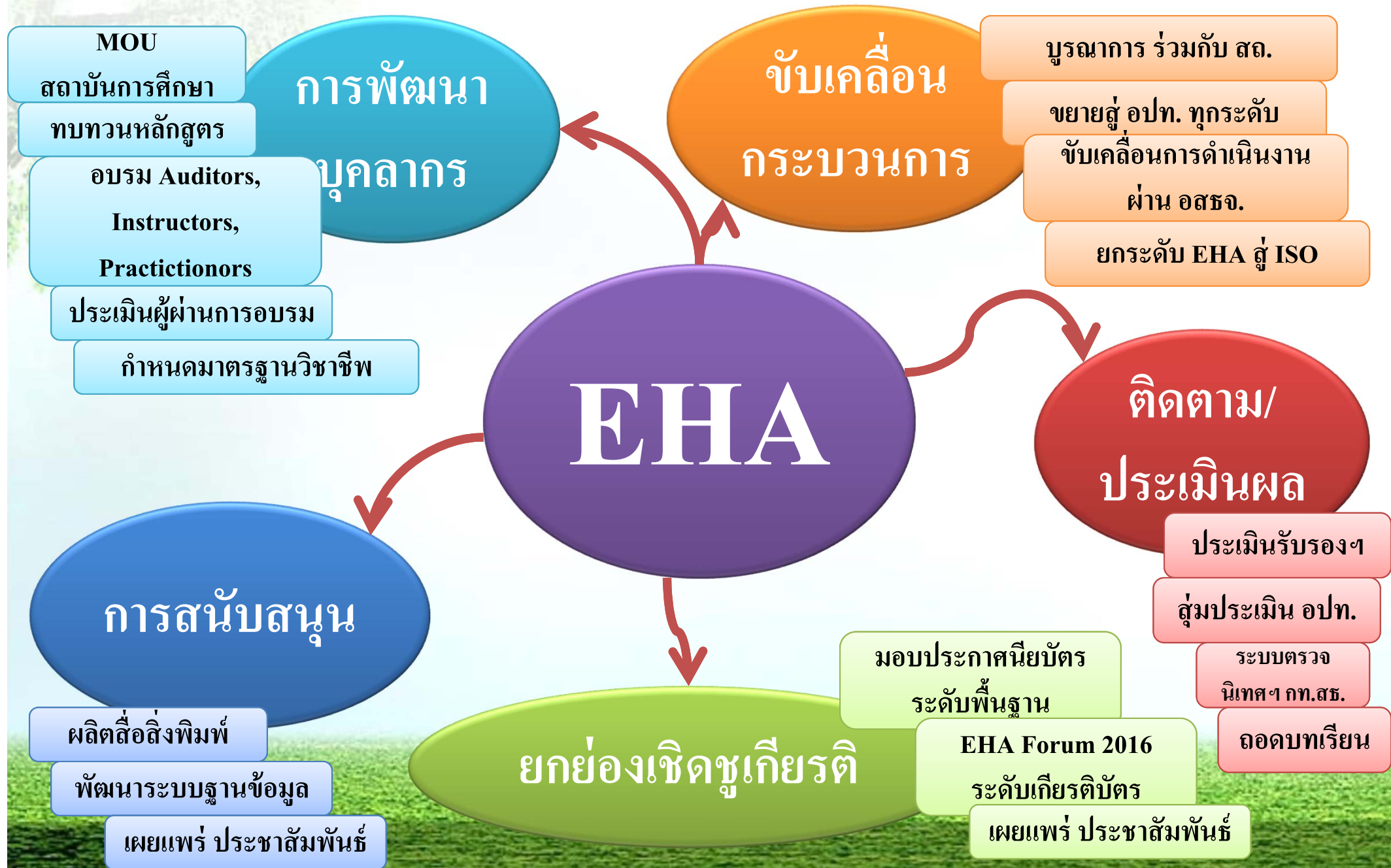
คืออะไร ??? เป็นอย่างไร ???

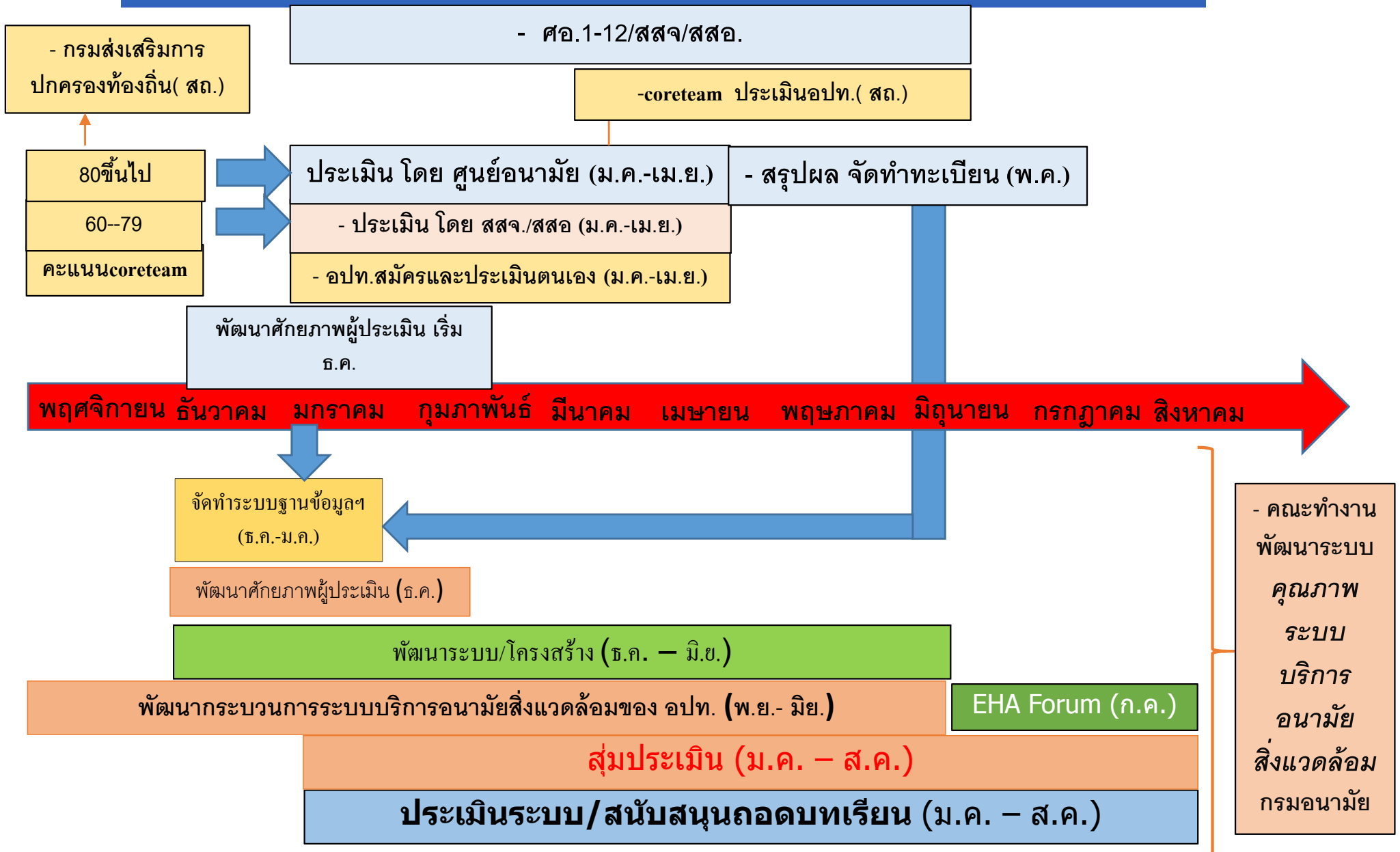

แนวทางและขั้นตอนการประเมินตามระบบEHA

กรอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัดและศูนย์

Road Map EHA 2016

จัดทำระบบฐานข้อมูล สถานการณ์และระบบประเมิน

สอ.

ธค.58- มค.59

พัฒนากระบวนการระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมของ อปท.
(SOP 9 ประเด็นงาน)

สำนักว.

มค.-กพ. 59

พัฒนาศักยภาพผู้ตรวจประเมิน 9 ประเด็นงานในด้านเทคนิค
(ส่วนกลาง+ สอ.)

สำนักว.

ธค.59

เสริมสร้างความเข้มแข็งผ่านกลไกคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด

ศกม.

พัฒนาระบบ/โครงสร้าง (ทบทวน SOP, ประกาศกรมอนามัย)

คณะทำงาน.

มค.59

ประเมินระบบ/สนับสนุนถอดบทเรียน

สอ.

มค.-กย.59

EHA Forum

สอ.

กค.59

ปรับปรุงทบทวน/พัฒนาหลักสูตร/เอกสารคู่มือ

คณะทำงาน.

พย.58-กพ.59

สุ่มประเมิน (พัฒนาดัชนีแบบเป็นแหล่งเรียนรู้)

สอ.

มค.-สค.59.

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2557

เทศบาลนคร และเทศบาลเมืองทั่วประเทศ มีระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม

เทศบาล	จำนวนทั้งหมด (แห่ง)	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละของ จำนวนทั้งหมด
เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง	202		
- เทศบาลที่สมัคร (EHA)		193	95.54
- เทศบาลผ่านการประเมินคุณภาพฯ (EHA) ด้านที่ 1-4		144	71.28
***** ระดับเกียรติบัตร		66	32.67
*** ระดับพื้นฐาน		78	38.61

ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2557

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2558

ร้อยละ 50 ของเทศบาลทุกระดับมีระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน

เทศบาล	จำนวนทั้งหมด (แห่ง)	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละของ จำนวนทั้งหมด
เทศบาลนคร เทศบาล เมือง และเทศบาลตำบล	2,441		
- เทศบาลที่สมัคร (EHA)		1,000	40.97
- เทศบาลผ่านการประเมิน คุณภาพฯ (EHA) ด้านที่ 1-4		575	23.56
***** ระดับเกียรติบัตร		190	7.78
*** ระดับพื้นฐาน		385	15.77

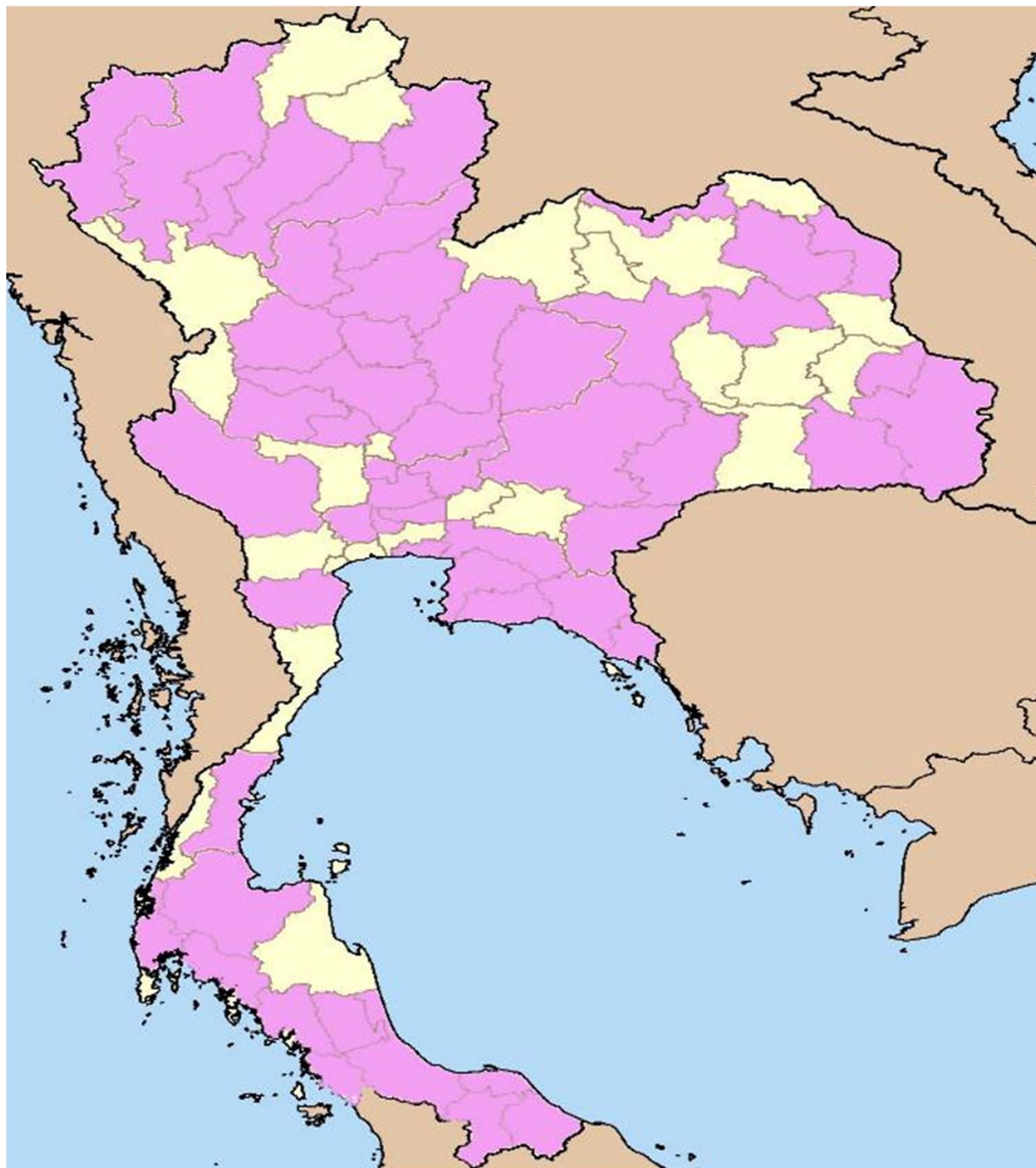
ข้อมูล ณ วันที่ 18 มิถุนายน 2558

การดำเนินงาน EHA ปี 2558

เป้าหมายปี 59

- ขยายความครอบคลุมให้มากขึ้น (ขยายพื้นที่)
- ขยายผลเชิงคุณภาพ

✳️ ผลสำเร็จของการดำเนินงาน EHA ปี 58 ครอบคลุม 54 จังหวัด โดยมากกว่า 50% ของ อปท. ผ่านการประเมิน

เป้าหมายการดำเนินงานในปี 2558

ณ.13 กพ.58

ศูนย์อนามัย	เทศบาลนคร (แห่ง)	เทศบาลเมือง (แห่ง)	เทศบาลตำบล (แห่ง)	รวม
ศอ. 1 กรุงเทพฯ	4	18	79	101
ศอ. 2 สระบุรี	0	10	98	108
ศอ. 3 ชลบุรี	4	28	193	220
ศอ. 4 ราชบุรี	3	18	182	203
ศอ. 5 นครราชสีมา	1	9	206	216
ศอ. 6 ขอนแก่น	2	18	396	416
ศอ. 7 อุบลราชธานี	2	10	245	257
ศอ. 8 นครสวรรค์	1	9	78	88
ศอ. 9 พิษณุโลก	2	9	106	117
ศอ. 10 เชียงใหม่	3	12	347	362
ศอ. 11 นครศรีธรรมราช	4	15	154	173
ศอ. 12 ยะลา	4	20	150	174
รวม	30	176	2234	2440

เป้าหมาย ปี 2559

- ร้อยละ 50 ของเทศบาลทุกระดับ (เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล)
- ◉ *ผ่าน EHA ขั้นพื้นฐาน อย่างน้อย 1 ใน 4 ประเด็น คือ
 - การจัดการสุขาภิบาลอาหาร (EHA1001-1003)
 - การจัดการคุณภาพน้ำบริโภค (EHA2001-2003)
 - การจัดการสิ่งปฏิกูล (EHA3001-3002)
 - การจัดการมูลฝอย (EHA4001-4003)

ประเด็นงานอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ให้การรับรอง ประกอบด้วย 9 ประเด็นหลัก(20ประเด็นย่อย) ดังนี้

- 1.การจัดการสุขาภิบาลอาหาร

EHA: 1001 การจัดการสุขาภิบาลอาหารในสถานที่จำหน่ายและสะสมอาหาร

EHA:1002 การจัดการสุขาภิบาลอาหารในตลาด

EHA:1003 การจัดการสุขาภิบาลอาหารในการจำหน่ายสินค้าในที่ทางสาธารณะ

- 2.การจัดการคุณภาพน้ำบริโภค

EHA:2001การจัดการคุณภาพน้ำประปา(ผลิตโดยอปท.)

EHA:2002การจัดการคุณภาพน้ำประปา(ผลิตโดยหน่วยงานอื่น)

EHA:2003การจัดการคุณภาพน้ำดื่มหยอดเหรียญ

ประเด็นงานอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ให้การรับรอง

3.การจัดการสิ่งปฏิกูล

EHA:3001 การจัดการส้วมสาธารณะ

EHA:3002การจัดการสิ่งปฏิกูล

4.การจัดการมูลฝอย

EHA:4001 การจัดการมูลฝอยทั่วไป

EHA:4002 การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

EHA:4003 การจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

ประเด็นงานอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ให้การรับรอง

5.การรองรับภาวะฉุกเฉินและภัยพิบัติ	EHA:5000การรองรับภาวะฉุกเฉินและภัยพิบัติ
6.การจัดการเหตุรำคาญ	EHA:6000การจัดการเหตุรำคาญ
7.การจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	EHA:7000 การจัดการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
8.การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ	EHA: 8000การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ
9.การบังคับใช้กฎหมาย	EHA: 9001การออกข้อกำหนดของท้องถิ่น EHA: 9002การออกหนังสือรับรองการแจ้ง EHA: 9003การออกใบอนุญาต EHA: 9004การออกคำสั่งทางปกครอง EHA: 9005การเปรียบเทียบปรับและการดำเนินคดี

เกณฑ์ที่ผนวกเข้ากับCore Team ข้อ 9.7, 9.8

การประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนที่ได้
ตรวจสอบหลักฐานจาก -เอกสารรายงานการตรวจประเมินคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม 4 ด้าน ได้แก่ 1.การจัดการสุขาภิบาลอาหาร 2.การจัดการคุณภาพน้ำบริโภค 3.การจัดการมูลฝอย 4.การจัดการสิ่งปฏิกูล -เอกสารการสมัครโครงการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม หมายเหตุ : 1.คณะผู้ตรวจประเมินตรวจสอบผลการประเมินจากกรมอนามัย 2.ประเมินเฉพาะเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลที่สมัครเข้าร่วมการพัฒนาคุณภาพฯ และกรมอนามัยตรวจประเมิน *อบจ.และอบต.ไม่ต้องประเมิน	9.7 ผ่านการประเมินคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการสุขาภิบาลอาหารและการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค เกณฑ์การให้คะแนน : ☐ ผ่านการประเมินระดับเกียรติบัตร1-2 ด้าน ☐ ผ่านการประเมินระดับพื้นฐาน1-2ด้าน ☐ มีการสมัครเข้าร่วมอย่างน้อย1ด้านและมีการประเมินตนเองและผลการประเมินจากคณะกรรมการ(ไม่ผ่าน) ☐ ไม่สมัครเข้าร่วมการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม(ทั้ง2ด้าน) 9.8 ผ่านการประเมินคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและการจัดการมูลฝอย เกณฑ์การให้คะแนน : ☐ ผ่านการประเมินระดับเกียรติบัตร1-2 ด้าน ☐ ผ่านการประเมินระดับพื้นฐาน1-2ด้าน ☐ มีการสมัครเข้าร่วมอย่างน้อย1ด้านและมีการประเมินตนเองและผลการประเมินจากคณะกรรมการ(ไม่ผ่าน) ☐ ไม่สมัครเข้าร่วมการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม(ทั้ง2ด้าน)	5 3 1 0 5 3 1 0	

เกณฑ์และหลักการประเมินและการเทียบเคียง

เกณฑ์พื้นฐาน 5 หมวด (หมวด1-5) (Core Team)		เกณฑ์มาตรฐานงานและผลงาน หมวด 6 และ 7 (กรมอนามัย)	
การประเมิน	ร้อยละที่ผ่าน (พื้นฐาน)	ร้อยละที่ผ่าน (เกียรติบัตร)	
Core Team(สถ.)	60+(ผลงาน/โบนัส)	85+(ธรรมาภิบาล)	
EHA(1001-9005)	พื้นฐาน 5 หมวด	หมวด 6 และ7 ของงาน	
เงื่อนไข กรมอนามัย	ใช้คะแนน (Core Team 60+)	ทุกหมวด 80+ (coreteam80+ EHA80+)	

สถานการณ์การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพระบบบริการ
อนามัยสิ่งแวดล้อม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ปีงบประมาณ 2557 -2558

- อบต.ยกระดับเป็น เทศบาลตำบล
- อปท.ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ประเมินของ coreteam เกิน ร้อยละ60
(CoreTeam : คณะกรรมการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น)
- ปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมมีความรุนแรง/ข้อร้องเรียนมากขึ้น
- หลายหน่วยงานให้ความสำคัญด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

ปัญหา/อุปสรรค

- การถ่ายทอด/สื่อสาร/ทำความเข้าใจยังไม่ครอบคลุม ถึง สสอ./

สสจ.ทุกแห่ง

- ระบบเอกสาร ข้อมูล ยังไม่ชัดเจน
- ขาดบุคลากรในการขับเคลื่อนงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมใน

สสจ.

- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ มุ่งเน้นผลการดำเนินงานเพื่อตอบตัวชี้วัด/แบบประเมินตามเกณฑ์ มากกว่าการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา

- ช่วงเวลาการดำเนินงานฯ เร่งรัดงบประมาณ การประเมินต้องให้ทันผลการประเมินของCoreTeam กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- ผลการประเมินมีอายุ 3 ปี

ความคาดหวัง ปีงบประมาณ 2560

- เชื่อมโยงข้อมูลสถานการณ์/อสรจ./EHA /สุขภาพ
- ประเด็นงาน EHA ทั้ง 9 ประเด็นหลัก และ 20 ประเด็นงานย่อยถูกกำหนดเป็นตัวชี้วัดการดำเนินงาน กระทรวงสาธารณสุข
- ขยายขอบเขตการพัฒนา EHA ไปยัง อบต. ทั่วประเทศ
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เห็นความสำคัญ และผนวกประเด็นงาน EHA ทั้ง 9 ประเด็นหลัก 20 ประเด็นย่อยไว้ในเงื่อนไขการประเมิน Core Team และคะแนนมากขึ้น
- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอนามัยสิ่งแวดล้อม ของหน่วยงานทุกกระดามีความรู้ และทักษะในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

จุดแข็ง โอกาส และปัจจัยสู่ความสำเร็จ

จุดแข็ง	โอกาส	ปัจจัยสู่ความสำเร็จ
สร้างระบบงานอนามัยสิ่งแวดล้อม เป็นเครื่องมือ และกลไกการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกับกม. ข้อมูลและสุขภาพ	EHA ได้ถูกกำหนดเป็นตัวชี้วัดเขตบริการ สุขภาพ และตัวชี้วัดระดับจังหวัด ตามนโยบาย กระทรวงสาธารณสุข	ผู้บริหารให้ความสำคัญ และกำหนดเป็นนโยบาย การดำเนินงานฯ
งานอนามัยสิ่งแวดล้อม เป็นภารกิจหลักที่ อปท. ต้องดำเนินการ ตามพรบ.สธ.และ เพื่อสุขภาวะที่ดีของประชาชนในพื้นที่	นโยบายกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในการ พัฒนางานอนามัยสิ่งแวดล้อม ของ อปท.	นโยบายของผู้บริหาร อปท. ในการพัฒนางาน อนามัยสิ่งแวดล้อม

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

www.opdc.go.th

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

www.ftpi.or.th

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ

www.tqa.or.th

รางวัลคุณภาพแห่งชาติ

Thailand Quality Award

www.quality.nist.gov

Malcolm Baldrige National Quality Award

ขอบคุณครับ

facebook : [eha.accreditation@facebook.com](https://www.facebook.com/eha.accreditation)

เว็บไซต์ : สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย

<http://foodsan.anamai.moph.go.th>